

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑ.

Τὸν ἑξῆς ἔξορον Δραχ. 22
» 26

ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ

Διὰ τὰς Διατρ. τὸν στίχ. λ. 25
Διὰ τὰ Δικαστικά τὸν » λ. 15
Διὰ τὰς Εἰδοποιήσεις Δραχ. 6

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ,
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΛΕ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Τὸ γλυκὺ τῶν Ἑλλήνων ὄνειρον εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ὅλου ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ πολυχρονίως δεσποζόντος βαρβαρίου ζυγοῦ· ἡ κληρονομία αὕτη μᾶς ἀνήκει κυριωματικῶς, διότι ἐπαλέσαμεν καρτερικῶς κατὰ πολυχρονίον δουλείας διακινδυνεύσαντες τὴν τιμὴν, τὴν θρησκείαν, τὴν ἐθνικότητα καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν μας καὶ διεσώθημεν ὡς ἐκ θαύματος, κατορθώσαντες μάλιστα τὴν ἀπελευθέρωσιν μέρους τῆς ὅλης Πατρίδος, τὸ ὅποιον ὡς κέντρον χρώμενοι ἔχομεν ἐξασφαλισμένην τὴν ἐθνικότητά μας καὶ προβαλόμενοι πρὸς ἐντελὴ ἀπόκτῃσιν τῶν ὅσων ἄλλοι χεῖρες μᾶς ἐστέρησαν.

Ἐπὶ τούτων ἀρχῶν καὶ αἰσθημάτων κατεχόμενοι ἄπαντες οἱ ἐλεύθεροι καὶ δούλοι Ἕλληνες καταγινόμεθα καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς παιδείας καὶ εὐπορίας νὰ προαγγίσωμεν δι' ἀσφαλῶν μέσων εἰς τὸν κοινὸν σκοπὸν εἰς τὴν πάγκοινων ἐπιθυμίαν μας.

Μικρὰ τῆς ἀφορμῆς ἐδόθη ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐσχάτως περὶ τοῦ ὅτι τὸ περιβόητον ἀνατολικὸν ζήτημα δὲν εἶναι ἐκτὸς τῶν σημερινῶν σκέψεων τῶν μεγάλων τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων καὶ ὡς εἰς ἄνθρωπος δολοκλήτος ὁ Ἕλληνισμὸς ἐξέπρεπε στεναγμὸν ἐπιθυμίας τοῦ νὰ μὴν ἀποβῇ ἀπραγματοποίητος καὶ ἄγονος ἡ περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολῆς κρίσις τῶν κρατικῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων.

Τὸ ζῶηρόν ὑπὲρ τῆς μεγάλης ταύτης ἐθνικῆς ὑποθέσεως αἰσθημα τῶν Ἑλλήνων ἐξεφράσθη πανταχοῦ ἀκμαῖον καὶ αὐτὸ τιμᾷ τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν καὶ ἔνωσιν, οὐχ ἥττον ὅμως συνωδύθη διὰ πολλῶν λίαν ἐσπευσμένων διαδηλώσεων αἱ ὁποῖαι ἀντὶ νὰ ὠφελοῦν βλάπτουν μᾶλλον τὴν μεγάλην ταύτην ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, διότι οἱ Τούρκοι ἰσὺν λαὸς βάρβαρος, ἀπαίδευτος, φανατικὸς καὶ οἱ ὀυγεῖς οἱ δυστυχῶς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν καὶ ἐν τοῖς κόλποις τῶν ζῶντες ἀκόμη δύνανται νὰ πάθωσι, ἐὰν μετὰ προνοίας καρτερίας καὶ ἠθικῆς προπαρασκευῆς δὲν ἐγκαταστήσωμεν τὴν εὐτυχὴ λύσιν τοῦ μεγάλου ζητήματος τῆς Ἑλλάδος, χειραφετήσεως ἐκ τῶν χειρῶν τῶν κρατούντων τὰς τύχας τοῦ Κόσμου ὅστινες θέλουν μᾶς ὑποδείξῃ καὶ τὸ τί χρῄζομεν ποιεῖσαι πρὸς πραγματοποίησιν τῆς μεγάλης ἀπορρέουσας τῶν καὶ ὁποῖον πρόσωπον παραστήσωμεν εἰς τὴν παρ' αὐτῶν ἀνοιγμένην ταύτην σκηνήν.

Συμφωνοῦμεν πληρέστατα μετὰ τῆς Ἑλπίδος· πρὸς αὐτὸ πολλοὺς ἔχομεν τοὺς κοινωνοὺς, τοῦ ὅτι ἡ σημερινὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἀπαιτεῖ παρά ποτε φρόνησιν πολιτικὴν· οἱ ἐν τῇ Τουρκίᾳ ὁμογενεῖς καταγινόμενοι εἰς τὰ ἔργα τῶν νὰ μὴ λησμονῶσιν, ὅτι εἶναι Ἕλληνες καὶ ὅδεῖς φραγμὸς τοὺς ἀποχωρίζει ἀπὸ τοὺς ἐλευθέρους ἀδελφούς των ὡς πρὸς τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐνότητός των, ἀλλ' αὕτη θέλει ἐπέλθῃ, Θεοῦ εὐδοκούντος καὶ τῶν περιστάσεων ὀδηγούντων· πρὸς ταύτην δὲ νὰ προπαρσκευάζομεθα ἀλλ' οὐχὶ διὰ μέσων δυναμένων ἀντὶ νὰ μᾶς ὠφελήσωσι, νὰ βλάψωσιν, ὅταν εἶναι παράκρητα καὶ ἀσύμφορα πρὸς τὰς προθέσεις τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἡμέρας τῶν ενδιαφερομένων καὶ ἀφορμῶν δόντων εἰς τὸ μέγα ζήτημα αὐτοῦ τῆς ἡμέρας.

Ἡμῖς ὡς ἐκ τοῦ τόπου εἰς ὃν κατοικοῦμεν γινώσκουμεν καλῶς τὰ ἐν τῇ Τουρκίᾳ, τὴν θέσιν τῶν ἐν αὐτῇ ὁμογενῶν καὶ τὰς περιπετείας εἰς ἃς καθελύσσονται οὗτοι ἐκτεθειμένοι καὶ ἐνεκα τούτου προτιμῶμεν τὴν μετρίαν ταύτην γλῶσσαν, ἣ τὰς πομπώδεις καὶ ἐξεγερτικὰς φράσεις αἱ ὁποῖαι βεβαίως μόναι δὲν ἀποδεικνύουν τὸν φιλικὸν τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος ἀλλ' ὡς τὸ ἔχομεν καὶ ἀντιζήλους τῆς ἐθνικῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος καὶ ἐχθροὺς πολλοὺς μάλιστα

ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εἰς τρόπον ὥστε ὀρείλομεν συνετῶς νὰ βαδίζωμεν διὰ νὰ μὴ δίδωμεν ἀφορμὰς νὰ λέγωσι καὶ γράφωσι καθ' ἡμῶν ὅπερ βεβαίως πάντοτε καὶ κὼν θέλει μᾶς προξενήσει.

Ὅπως δὴ ποτε ἀπὸ τούτου χαίρομεν, ὅτι ἡ τύχη τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ ὁμογενῶν εἰσῆλθεν εἰς ὁδὸν καλλητέραν καὶ αὕτη, ἂν οὐχὶ ἄλλο, τοῦλάχιστον θέλει προπαρσκευάσει τὰ μέσα τῆς τάχον ἢ βράδιον πραγματοποίησεως τῆς κοινῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπιθυμίας.

Περὶ ἐμπορικῶν σχολείων καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς διδασκαλίας.

Δοξάζεται κοινῶς ὅτι ἡ ἐμπορία διδάσκεται εἰς ἐμπορικὸν κατὰστημα καὶ διὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἀσκήσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ διδασκῆριον.

Τὴν δόξαν ταύτην ἐξελέγχοντες λέγομεν ὅτι κακῶς σκέπτονται οἱ ταύτην ἀποδεχόμενοι καὶ ἀποφαινόμενοι ὅτι ἀδύνατον νὰ μάθῃ τις παρὰ διδασκάλων ἢ ἐν σχολείῳ σύστημα γνώσεων θεωρητικῶν ἅμα καὶ πρακτικῶν. Ἐν τῇ δόξῃ ὅμως ταύτῃ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκρύψωμεν καὶ τι ἀληθές, ὅτι ἡ διαχείρισις τῶν ἐμπράκτων ὑποθέσεων τελειοποιεῖ καὶ μόνον δύναται νὰ τελειοποιήσῃ τὴν διδασκαλίαν ταύτην. Καὶ ὅντως, οἱ πρὸς τὴν ἐμπορίαν προπαρσκευαζόμενοι διὰ τακτικῶν σπουδῶν μετ' οὐ πολὺ μετὰ μακρῶν ἀσκήσεων πρωτεύουσι σχετικῶς εἰς τὰς ἐμπεισιτευμένους αὐτοῖς θέσεις καὶ γίνονται ἱκανοὶ προϊόντες τοῦ χρόνου καὶ τῆς πείρας νὰ διευθύνωσιν ἐπιχείρησιν ἐνῷ οἱ πρακτικοὶ ἐν τοῖς γραφείοις καὶ ἐμπορικοῖς καταστήμασιν ἀρχήθην ἐγγυμναζόμενοι μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἀποκτῶσι γνώσεις γενικὰς καὶ ἀναγκαίως ἀποκτωμένας ὅτε εἶναι εἰς τὰς λεπτομερείας ἐιδικῆς τινος ἐργασίας· καὶ τυχαίως πως οἱ ἐπιμελέστεροι ἀποκτῶσι γνώσεις ἀνωτέρας τῆς ἐιδικότητος ἐν ἣ γίνονται ἐπωφελεῖς αὐτοῖς.

Ὅθεν καὶ πολλοὶ διευθύνται ἐμπορικῶν καταστημάτων εἰς αὐτὸ παραγενόμενοι ὑπὸ ἀέκνου ζήλου, εὐθυδουλίας καὶ σχετικῆς ἱκανότητος, ἀμοιροῦσιν οὐ μόνον γνώσεων γενικῶν, ἀλλ' ἐν δέον νὰ ἔχῃ πᾶς ἐμπόρος, ἀλλ' ἐπὶ καὶ διαφορῶν ἐιδικῶν γνώσεων ἀπαραιτήτων πρὸς ἐπιχείρησιν τινὰ· ἡ γοῦν τὴν γνώσιν τῶν συνηθεστέρων ὑπολογισμῶν, τύπους βιβλίων δι' ὧν μανθάνει τὴν κατάστασιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν τοῦ τὰς στοιχειωδέστερας γνώσεις τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ δικαίου· τὰ ἀναγκαϊότερα τῆς χημείας, τῆς μηχανικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας. Διὸ εἰς ταῦτα ἀποδοτέον τὸ σχετικὸν μειονέκτημα εἰς ὃ τυγχάνουσιν αἱ ἐμπορικαὶ τάξεις εἰς διαφορῶν χώρας, καὶ ἡ μικρὰ ὑπόληψις ἣς ἀπολαμβάνουσι σχετικῶς πρὸς ἄλλας καὶ μάλιστα ἐν ὧσιν αὐτῶν. Πολλάκις λέγουσι πατήρ ἢ μήτηρ καὶ ἐμποροὶ ὄντες μάλιστα. «Ὁ υἱός μου Εἰ. ἔχει τὰ μέσα, ὅα τὸν κάμωμεν δικηγόρον· ὁ ἀδελφός του Γ. θὰ σπουδάσῃ τὴν ἰατρικὴν καὶ τὸν δὲ ἄθλιον Ζ. ἐπειδὴ δὲν ἐννοεῖ τὰ Λατινικὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν ἐμπόρον. Μετὰ τινὰ δὲ χρόνον

ἐκπλήττονται πολλάκις ὅτι νοημονέστερος τῶν τριῶν ἀπεδείχθη ὁ ἄθλιος Ζ. ὁ ὁποῖος εὔρε τὸν προσήκοντα πόρον καὶ ἤθελεν ἐπιτύχει κάλλιον ἐὰν ἡ διδασκαλία τοῦ ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν τοῦ πνεύματός του καὶ πρὸς ὃ ἐσκόπει. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ἀγράμματοι ὄντες ἐνεργοῦσι εὐτυχῶς τὰς ὑποθέσεις των, καὶ ὅτι ἡ διδασκαλία εἶναι περιττὴ καὶ ὅτι αὐτοὶ εἶναι αὐτόχρημα ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῆς ἀλόγου προτάσεως ἣν περ ὑποστηρίζουσιν. Ἀνωφελές νὰ ἐρίξῃ τις πρὸς τοιοῦτους ἀνθρώπους· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι καὶ τοὶ ἀμαθεῖς ὄντες ἐπέτυχον, καὶ ὅχι διότι εἶναι ἀμαθεῖς, καὶ νὰ πεισθῶσιν ὅτι τὸ ἀπορρίπτειν τὴν διδασκαλίαν προφανῶς τῆς ἐπιτυχίας ταύτης, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἀπέβαλέ τις ὄπλον ἐπιτήδειον πορευόμενος πρὸς θήραν.

Ἔτεροι δὲ λέγουσι καταφρονητικῶς πως· πῶς θέλετε νὰ διδάσκηται ἡ ἐμπορία; διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἀρκεῖ νὰ ἀγοράζῃ εὐθηνά, νὰ πωλῇ μὲ ὑπερτίμησιν καὶ οὐδεμίαν χρεῖαν νὰ βασανίζηται τις ἐν σχολείῳ ἵνα μάθῃ τοῦτο. Βεβαίως τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο πρόκειται μόνον νὰ μάθωμεν. Ἄλλ' ὅσον εὐκόλως ἐκφράζεται τὸ πρᾶγμα τοσοῦτον δυσκόλως πράττεται. Ἴνα πωλῇ τις καὶ ἀγοράζῃ μὲ ἀνάλογα ὠφέλη δέον νὰ λογίζηται πολλὰς περιστάσεις, νὰ ἐκτελῇ πλείστας ὅσας ἐργασίας ἐχούσας ἀνάγκην οὐ μόνον γνώσεων ἐξαιρέτων, ἀλλ' ἐπὶ γνώσεων ἐιδικῶν καὶ γενικῶν, περὶ ὧν λόγον ποιούμεν, συντεινουσῶν εἰς τὴν πρόδον τῶν ὑποθέσεων καὶ ἄσπερ πρέπει τις νὰ σπουδάσῃ ἵνα μάθῃ.

Καταλέξωμεν ἐν βραχυλογίᾳ τὰς κυριώτερας τῶν γνώσεων τούτων.

Ἐν πρώτοις ἐπιτυγχάνεται ἡ γνώσις τῆς ἰδίας αὐτοῦ γλώσσης κατὰ τοσοῦτον ὅσον νὰ δύνηται νὰ γράφῃ ἐπιστολάς εἰς ὕψος καθαρὸν καὶ σαφές καὶ νὰ ἐκθέτῃ σαφῶς ὑπόθεσιν ἢ ὁποῖα τῷ προτείνεται, ἢ τὴν ὁποῖαν τῷ ἀρνοῦνται, ἢ τῆς ὁποίας συζητοῦσι τὰ στοιχεῖα. Ὅσον προχωροῦμεν τόσον αἱ διακοινωνήσεις τελειοποιούνται, τόσον αἱ μετὰ τῶν ξένων χωρῶν σχέσεις αὐξάνουσι καὶ μᾶλλον ἀναγκαῖα καθίσταται ἡ μάθησις μιᾶς ἢ πολλῶν γλωσσῶν, ἵνα δυνάμεθα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ ἀναγινώσκωμεν ἐπιστολὴν τινὰ.

Ἀπλῶς πως καταλέγομεν καὶ τὴν ὠφέλειαν τῆς εὐαναγνώστου ταχυγραφίας, πλεονέκτημα ἀπαραίτητον, προκειμένου περὶ γραφικῆς ἐργασίας.

Ἴνα ἐμπορευηταί τις καὶ νὰ προβλέπῃ ἐπιχειρήσεις καὶ διαπραγματεύηται, ἀνάγκη ἀπαύστως νὰ λογαριάζῃ ἐγγράφως ἢ κατὰ νοῦν καὶ ταχέως καὶ ἀσφαλῶς. Πρὸς αὐτὸ ἔχει χρεῖαν προγενεστέρων σπουδῆς καὶ προγυμνάσεως ἐπὶ τῶν συνηθεστέρων πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς· πρὸς δὲ καὶ νὰ γνωρίζῃ λεπτομερῶς τὰ νομισματικὰ καὶ μετρικὰ συστήματα τῶν χωρῶν μεθ' ὧν ἐμπορεύεται, καὶ τὰ τῶν συναλλαγῶν.

Μὴ θέλων νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ εὐτελές ἐπάγγελμα τοῦ ὑπολόγου ἀπαιτοῦν ἱκανότητα ἰδίαν, ιδιότητάς

ειδικάς, πᾶς ἔμπορος, ἐργολάβος, διευθυντής ἐπιχειρήσεως, διευθυντής ἐμπορικοῦ καταστήματος, υπάλληλος μὴ θέλων νὰ διατελῇ εἰς δευτερευούσας θέσεις, πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ ἐγγράφῃ πράξιν ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τύπον ἐπιστημονικόν, νόμιμον καὶ εὐθετὸν ἵνα ἐπαναυρίσκη ταύτην· πρέπει νὰ γνωρίζῃ νὰ ἐννοῇ τὰς ἐγγράφας τῶν υπαλλήλων του· νὰ διαγιγνώσκῃ τὰς σχέσεις τῶν βιβλίων του, νὰ ἀκολουθῇ τὰς φάσεις καὶ τὰς ἀναπτύξεις τῶν υποθέσεων· νὰ καταγράφῃ λογαριασμὸν· νὰ διαγιγνώσκῃ λογαριασμὸν παρουσιαζόμενον· νὰ ἐκτελῇ καταγραφὴν καὶ διάταξιν· νὰ διεξέλσῃ τὰ ἀμοιβαῖα συμφέροντα τῶν δανειστῶν, τῶν πιστωτῶν καὶ τῶν συνεταίρων· νὰ διαγιγνώσκῃ, κατὰ τὰ βιβλία, τὰς ἐπικερδεῖς πράξεις ἀπὸ τὰς μὴ οὐσας τοιαύτας, νὰ ἀνακαλύπτῃ τὰ κακὰ τῆς διευθύνσεως καὶ τὰς ζημίας. Τοῦτου δὲ μὴ γενομένου τὰ βιβλία εἶναι δι' αὐτὸν ἐπισολὴ κελεισμένη· ἡ ἐργασία τῶν υπαλλήλων του εἶναι μὴδὲν· εἶναι εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν λογιστικῶν βιβλίων υπαλλήλου του, εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐννοῇ τὴν θέσιν του, νὰ βελτιώσῃ τὰς υποθέσεις του ἢ νὰ παρατηρήσῃ τὸν κίνδυνον καὶ νὰ προῖδῃ τὴν καταστροφὴν.

Πωλεῖ, ἀγοράζει, ποιεῖ παντοειδῆς συναλλαγὰς· ἐκτελεῖ δοσοληψίας χρηματικές· ἔχει σχέσεις μετὰ ἐταίρων ἢ μετὰ ἐταιριῶν· ἔχει συμφέροντα εἰς χρεωκοπίας· ἐνδέχεται νὰ καταδιωχθῇ ἢ νὰ καταδιώξῃ αὐτός· δεκάκις καταναλίσκει πλείονα χρόνον· δεκάκις δαπανᾷ περισσότερον· δεκάκις περισσότερον τυγχάνει νὰ ἀπατηθῇ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς πράγμασι ἢ νὰ γείνη τὸ θῦμα τῶν νομικῶν, εἰ μὴ κέκτηται γνώσεις κατὰ τὴν περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν τῶν διατασσόντων τὰ τοῦ ἐμπορίου καθόλου καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἰδίου. Καὶ ἀπλῶς ἐν ταῦθα ἀναφέρομεν τὴν ὠφέλειαν τὴν ἐκ τῆς καθόλου γνώσεως τῶν πολιτικῶν νόμων ἀκροθιγῶς πως διερχόμενοι τὰς ἐν τῷ βίῳ καὶ τῇ οἰκογενεῖᾳ συνήθεις υποθέσεις.

Ταῦτα φαίνεται ἡμῖν ὕλη ἀποχρῶσθαι, ἀπαιτούσα σπουδὴν δύο ἢ τριῶν ἐτῶν· εἰ καὶ μὴ κατελέξαμεν ἀπάσας τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις διὰ νέον προτιθέμενον νὰ διατρέξῃ ἐπιτυχῶς τὸ ἐμπορικὸν ἢ βιομηχανικὸν στάδιον.

Νὰ μάθῃ ὁ τοιοῦτος τὴν στοιχειώδη φυσικὴν καὶ μηχανικὴν (μετ' ἱχνογραφίας ἐν μέρει) καὶ μάλιστα τὴν στοιχειώδη χημείαν, ἄνευ τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατον αὐτῷ νὰ ἐννοῇ τὰς μεθόδους καὶ προόδους τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας· ἐτι δὲ περιληπτικῶς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, τὴν χημείαν καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαφορῶν πρώτων ὑλῶν τῆς βιομηχανίας, ἅπερ εἰσὶν ὁ σκοπὸς τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, καὶ περὶ ὧν ἐκάστοτε γίνεται ζήτημα· πρέπει δὲ νὰ γνωρίζῃ ἀποχρῶντως καὶ τὴν ἐμπορικὴν γεωγραφίαν, ἥγουν τὴν θέσιν, τὴν παραγωγὴν, τὸ ἐμπόριον τῶν διαφορῶν ἀγορῶν καὶ τῶν χωρῶν, κλπ.

Κατὰ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον πρέπει νὰ διαγιγνώσκῃ πῶς ἡ κοινωνία διὰ τῆς ἐργασίας δημιουργοῦσα τὸν πλοῦτον πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν καὶ τί παριστᾷ τὸ ἐμπόριον εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον· πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὴν οἰκονομίαν τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν βιομηχανικὴν, καὶ νὰ ᾔνῃ ἐνήμερος πάντων τῶν ζητημάτων καὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμά του καὶ πραγματευομένων περὶ ἀξίας, τιμῆς, συναλλαγῆς, νομίματος, φιλονικίας, ἐμπορικῆς ἐλευθερίας, διατιμῆσεων, τελωνείων, ἀπαγορεύσεων, ἐμπορίων, πειρώσεως, τραπέζων, τόκων, φόρων, δημοσίων δανείων, κτλ. τὰ ὅποια καταγράφομεν ἀτάκτως καὶ μόνον ἵνα καταδείξωμεν ὅτι ἡ σπουδὴ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας εἶναι οἷον ἡ κορωνὴ διδασκαλίας ὀριστικῆς.

Ἐκάστη τῶν σπουδῶν, ἅπερ κατελέξαμεν, δύνανται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον νὰ προαχθῇ ἐπὶ πλεον κατὰ τὸ στάδιον ἐν ᾧ προορίζεται τις, καὶ τὴν φύσιν τῶν υποθέσεων περὶ ὧν μέλλει νὰ ἐνασχοληθῇ· ἀλλὰ λογίζομεν ὅτι ταύτας ἀδύνατον

εἶναι ἵνα μὴ εὖρῃ ἀπάσας ὠφελίμους. ἀναγκαίως καὶ ἀπαραιτήτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς μέλλουσι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν συνήθη ἐμπορίαν. Πολὺ δὲ μᾶλλον ἠθέλομεν εἶσθαι εὐλογοφανεῖς εἰ ἐποιοῦμεν λόγον περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν νέων οἱ ὅποιοι ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των, τῆς καταστάσεώς των καὶ τῆς ἱκανότητός των λογίζονται ἐν τοῖς ἐπισήμοις καὶ μέλλουσι νὰ διευθύνωσι μεγάλας ἐπιχειρήσεις, νὰ προΐστανται ἰσχυρῶν ἐταιριῶν, νὰ συμμετέχωσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ εἰς τὰς δημοσίας υποθέσεις.

Αὗται δὲ αἱ γνώσεις οὐδόλως ἐκμαθάνονται ἐν τοῖς ἐμπορικῶν καταστήμασι καὶ τοῖς γραφείοις· ἀλλ' ἀποκτώνται ἐν ἐιδικῇ σχολεῖᾳ διωργανωμένῃ οὕτως ὅπως ἐνισχύῃ τὴν θεωρητικὴν διδασκαλίαν διὰ παραδειγμάτων πρακτικῶν, δι' ἀσκήσεων εὐνοήτων καὶ πεποιημένων ἐμπορικῶν πράξεων, πειραμάτων χημικῶν καὶ ἄλλων καὶ τῇ βοήθειᾳ σπουδαστηρίων καὶ μουσείων κτλ. κατ' ἐπιμέλειαν ἐκ διαφορῶν ὀργάνων τεινόντων εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἀποδείξεων τῶν καθηγητῶν.

Σχολεῖα ἐμπορικὰ. Ἡ διδασκαλία περὶ τῆς μναίαν ἐποισάμεθα ἀνωτέρω δυνατόν νὰ διδάσκηται εἴτε ὑπὸ ἰδιαιτέρων καθηγητῶν. εἴτε εἰς δημόσια ἐκπαιδευτήρια. Εἰς πάσας δὲ τὰς ἐμπορικὰς πόλεις ὑπάρχουσι διδάσκαλοι τῆς διπλογραφίας, τῶν ὑπολογισμῶν, τῶν συναλλαγῶν καὶ ἄλλων ἐμπορικῶν γνώσεων.

Εἰς πολλὰ δὲ ἐκπαιδευτήρια εἰσάγουσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καὶ τὰ ἐμπορικὰ μαθήματα, ἀλλὰ σπανίως γίνεται εἰς ταῦτα πρόοδος· διότι εἰς τινὰ μὲν ἐξ αὐτῶν ὁ διευθυντὴς καταγιγόμενος ὅλως περὶ τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν, ἢ ἀγνοῶν τὴν περὶ τὰ μαθήματα ταῦτα διδασκαλίαν περιορίζεται νὰ ἀκολουθῇ τὸ σύστημα τῶν δημοσίων σχολείων· εἰς τινὰ δὲ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ ἀμαρτάνουσι διότι οἱ γονεῖς τῶν ἀποστρέφονται καθόλου τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν.

Ταῦτα λέγοντες ἐννοοῦμεν ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ ἐν Γαλλίᾳ ἐκπαιδευτήρια. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ εἰς τινὰς ἄλλας χώρας· ἀλλ' ὅπως δῆποτε ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν ταῖς Ἑνωμέναις ἐπικρατείαις, ἐν Σουηδίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Ὁλλανδίᾳ, ἡ διδασκαλία συνάδει ἢ ἀλλοχού πρὸς τὰς δημοσίας ἀνάγκας.

Τὰ διὰ τὴν ἐμπορίαν εἰδικὰ σχολεῖα εἶναι λίαν σπάνια ἐτι, ἐνῷ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκατοντάδες τοιούτων ἔπρεπε νὰ ὑφίστανται. Ἀλλὰ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς προλήψεως, ἣν περ ἔχουσι καὶ τὴν ὁποίαν κατεκρίναμεν ἀνωτέρω, ὅτι τὸ ἐμπόριον ἀδύνατον νὰ διδασχθῇ καὶ μόνον ἐκμαθάνεται εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα, γραφεῖον τραπέζης.

Ἡ πρώτη εἰδικὴ ἐμπορικὴ σχολὴ συνστάθη ἐν Λουβέκῃ τὸ 1793 καλουμένη Ἀκαδημία πρακτικὴ τοῦ ἐμπορίου. Διευθύνεται δὲ αὕτη νῦν ὑπὸ τοῦ Κ. Λέοντος Κλούγμαν. Ἐτερον δὲ κατάστημα ἀνάλογον τούτῳ καὶ ὁμώνυμον συνστάθη τὸ 1815 ἐν Ἀμβούργῳ ὑπὸ τοῦ Μ. Καρ. Τριεγέρου. Ὑστερώτερον δὲ συνστάθη καὶ ἐν Λειψίᾳ ἐμπορικὸν σχολεῖον διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ Κ. Στευχάου.

Τὸ ἀνωτέρω ἐμπορικὸν σχολεῖον τῶν Παρισίων κληθὲν ἀλλεπαλλήλως σχολεῖον εἰδικὸν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας καὶ σχολεῖον εἰδικὸν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς οἰκονομίας συνστάθη κατὰ τὸ 1822 ὑπὸ τῶν Κ. Βροδάρτου καὶ Λεγγρέτου ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐπιτροπῆς ἐπισήμων ἐμπόρων, σοφῶν ἀνδρῶν, ἀνωτέρων υπαλλήλων οἱ οἱ Κ. Σαστάλ, Τερνῶ, Ζ. Β. Σάυ Λαφρέττ, Καζιμίρ Περίερος, Βιτάλ-Ροῦ, Βαρώνος Κάρολος Δοῦπεν κτλ.

Ἐπὶ εἰκοσιπενταετίᾳ διηύθυνε τοῦτο ὁ μακαρίτης Α. Βλαγκῆς, μέλος τῆς Ἀκαδημίας, τοῦτον δὲ διεδέξατο τὸ 1854 ὁ Κ. Ζερβάν ὧν ἐπὶ τινὰ χρόνον πρὶν συνέταιρος αὐτοῦ καὶ διετήρησε τὸ κατάστημα τοῦτο βελτιῶν αὐτό. Οἱ πλείστοι δὲ τῶν εἰς αὐτὸ φοιτῶντων μαθητῶν εἶναι νῦν ἐσωτερικοὶ ἔχοντες

ἡλικίαν 17 ἕως 30 ἐτῶν ἡ δὲ περίοδος τῶν θεωρητικῶν ἀμὰ καὶ πρακτικῶν σπουδῶν διαρκεῖ τρία ἐτῆ.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο φοίτων ὡσεὶ ἑκατὸν μαθηταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς προσελθόντες. Αἱ δὲ ἐν τῷ προγράμματι σπουδῶν εἰσι σχεδὸν αἱ αὐταὶ πρὸς ἃς ἀνωτέρω ἐξέθεσάμεν. Ἡ σχολὴ δὲ αὕτη, ἐξ ἧς ἐξῆλθον μυριάδες νέων ἀποκαταστηθέντων νῦν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ὠφέλησεν οὐ μικρὸν τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πολιτισμὸν. Ἡ ἐν τοιούτῳ καταστήματι γενομένη διδασκαλία εἶναι τὰ μάλιστα ὠφέλιμος οὐ μόνον τοῖς μέλλουσι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἐμπορίαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιδοθησομένοις εἰς οἰανδήποτε ἐργασίαν βιομηχανικὴν, γεωργικὴν οἰκονομικὴν κτλ. διότι εἰς πάντα ταῦτα τὰ ἐπαγγέλματα ἐκτὸς γνώσεων ἐδικωτέρων, γνώσεις γενικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἀδύνατον νὰ ἀποκτηθῶσιν εὐστοχώτερον ἄλλαχού εἰμὴ ἐνταῖς εἰδικοῦ τοῦ καταστήματος.

Μ. Π. Π.

(Ἐφημερὶς Φιλομαθῶν)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὴν πρῶταν τῆς ἀπελευθέρσεως Πέμπτης, 19 τρέχοντος εἰς τῶν ἀρχαίων οἰκιστῶν καὶ ἐμπόρων τῆς πόλεως μας ὁ γέρον Παντολέων Γουσιμολαδᾶς τὸν βίον ἀπώλεσεν ἐκ βροαίου θανάτου· λίαν πρῶτὴ καταγιγόμενος εἰς μικρὰν τιμὴν ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ στομίου ἐνὸς ἐκ τῶν φρεάτων τοῦ κατὰ τὸ χωρίον Ἐπισκοπεῖον ἀγορῆς τοῦ κατέπεσεν ἐν αὐτῷ, ἀπώλεσας πιθανόν, ἐνεκὰ τοῦ προβεβηκότος τῆς ἡλικίας του, τὴν ἰσοσταθμίαν καὶ ἀπεπνίγη, ὡς οὐ ὀπίρρετης του ἐννοήσῃ τὸ γεγονός καὶ δράμῃ πρὸς βοήθειάν του· ὁ νεκρὸς ἀνασურθεῖς τοῦ φρεάτος μετεφέρθη εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐκηδεύθη μετὰ μεσημερίας κατὰ τὸ συνήθες πρὸς ἐξάρχοντος τῆς κηδείας τοῦ Σ. Μητροπολίτου Σύρου καὶ Τήνου, ἀπαντος τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ πλήθους πολιτῶν συνοδεύοντος τὸν νεκρόν· ὁ μακαρίτης ἔζησε βίον ἐντυμῶν ἀπ' ἐμπορίας πλοῦτον ἐκτήσατο καὶ ἀπακατέστησεν ὡς φιλόστοργος πατὴρ τὰ τέκνα του μὴ ἀφήσας εἰς αὐτὰ βάρη. Ἐλαφρὴν ἔχει γαίαν, ἀγαθὴ συμπολιτᾶ.

— Χθὲς ἐπανηγυρίσθη ἐν τῇ Πόλει μας καὶ ἐν τῇ ἀντὶ Πόλει Σύρου ἡ Εορτὴ τῆς εἰς τὸν Β. Ὄρον ἀναβάσεως τοῦ Σ. Βασιλέως μας. Κατὰ τὴν 10. ὥραν Π. Μ. ἐγένετο κατὰ τὸ συνήθες ἡ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ, τὰ ἐν τῷ λιμένι πλοῖα ἀπὸ πρώτας ἐσημαιοστολισθῆσαν· τὸ δὲ ἐσπέρας ἐφωτισθῆσαν τὰ δημόσια καταστήματα, τὸ Κατάστημα τῆς Ἑλλ. ἀτμοπλοίας ἀξιοθέτως καὶ ἡ Πλατεῖα Ὁθωνος ἐν ᾗ μέχρι μεσονυκτίου, δαπάνῃ δημοτικῇ, ἐπαιάνισεν ἡ μουσικὴ.

— Ἐν τῷ θιάτρῳ μας ἐξακολουθοῦν καθ' ἅπασαν τὴν ἐβδομάδα ταῖς αἱ περὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ μελοδράματος Figlia del Reggimento. πάντοτε ἀρέσκουσι εἰς τὸ κοινόν, ὡς δηλοῖ ἡ εἰς αὐτὰς συρροή του.

— Ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν τῆς ἀστυνομίας μας κατὰ τῶν κολυμβούντων μικρῶν τε καὶ μεγάλων οἰνῶν· ἄνευ οὐδεμιᾶς προφυλάξεως ἐκτίθενται πνιγνύμενοι ὑπὸ τὰς παρὰ τὴν παρὰ κλίαν οἰκίας καὶ εἰς ἄλλα συχναζόμενα μέρη προσβάλλοντες οὕτως τὴν δημοσίαν αἰδῶ· ὑπάρχουσι διάφορα μέρη ἀπὸ ἐντὸς τὰ ὅποια ἀδελφῶς δύνανται νὰ πρὸςδιορθωθῶσι διὰ τοὺς κολυμβούντας.

— Τὸ περὶ ἐρθεσίαν τῶν Δήμων Ἑρμοποδῶν καὶ Σύρου πολὺκροτον ζήτημα, ἀφοῦ μετὰ πολλοὺς κυματισμοὺς διήλθε τέλος πάντων τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν ἡμφοτέρων τῶν Δήμων, ἐκάστης ἐκφράσεως τῆς ἐκείνης γνώμης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῶν ἀριμοδίω ὁροθετικῶν ἐπιτροπῶν ἐκτεθέντων, ἐννοεῖται δὲ πάντοτε ἐν διαφωνίᾳ, καθ' ἵσον αἱ ἀνέκαθεν ἀπαιτήσεις τῶν Συρίων ἦσαν υπερβολικαὶ καὶ τείνουσι πάντοτε εἰς τὴν ἐπ' ἀπαιτομένην ἐκκρεμότητα τοῦ ζητήματος τούτου, ἀφοῦ λέγομεν ἔφθατε πλέον εἰς τὴν λύσιν τοῦ μέχρι ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου, ἐσκόλωσε πάλιν δυστυχῶς εἰς τὴν κεντρικὴν ἀρχὴν ἡ τοῦ ὑπουργείου, πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου καὶ τῶν κατοίκων του· ἀφοῦ οἱ ἀρχόντες μας σκοπὸν δὲν εἶχον νὰ θεραπεύσωσι τὴν ἀνάγκην ταύτην τοῦ τόπου καὶ νὰ δώσωσι πλέον πέρας εἰς αὐτὴν πρὸς τί τόσαι προπαρασκευαί, ἐκθέσεις, γνωμοδοτήσεις καὶ ψηφίσματα ἐπὶ ψηφισμάτων ἀτελεύτητα.

— Τὰ μετὰ τῶν ὑπουργῶν ἐσχάτως συμβάντα, ἐνεκὰ τῶν ὁποίων ἐπροκαλέσθη ἡ παραίτησις τοῦ ἑνὸς γοῦ Κουμουνοῦρου προμηνύουν ὑπουργικὴν κρίσιν· πολλὰ περὶ τούτου διαδίδονται καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιμένεται Τηλεγράφημα ἀναγγέλλον τὴν ὑπουργικὴν κρίσιν.

» τρόπον ἑκαστος δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν πάσης ἄλλης
» αὐτοῦ περιουσίας ὅπως βούλεται, οὕτω δύναται νὰ το-
» κίῃ καὶ τὰ χρήματά του ὅσον ἡ συνείδησίς του τῷ ἐ-
» πιτρέπει, προσθέτων ἑκάστοτε καὶ τοὺς τόκους τῶν
» τοιούτων ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ἀτελευτήτως. Παρελο-
» γίζοντο ἄρα τοσούτων αἰώνων νομοδιδάκαλοι καὶ νομο-
» θέται τῶν μεγάλων ἐθνῶν τοσούτους τιθέμενοι φραγ-
» μούς καὶ αὐστηράς τιμωρίας ἐναντίον τῶν τοκογλύφων
καὶ ἐπιφυλάττετο ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἐντελούς καταργή-
σεως τῶν φραγμῶν τούτων εἰς τὴν ἡμετέραν ἐποχὴν!

Γαλλικὸν δίκαιον περὶ τόκων.

Πρὸ πέντε ἡδὴ αἰώνων οἱ Γάλλοι, μετὰ τοὺς Ἰταλοὺς,
ἐνέκυψαν περισσώτερον τῶν ἄλλων ἐθνῶν εἰς τὴν μελέτην
τοῦ Ρ. Δ. Ἰσχυε δὲ παρ' αὐτοῖς ὡς γραπτὸς ὁρθὸς λόγος
Raison écrite, ὡς ἐκάλουν αὐτὸ οἱ συγγραφεῖς τῆς 16ης
ἐκατονταετηρίδος (ἴδε Hugo ἐγκύκλ. τ. Α'. σελ. 180
§ 129). Ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὰς προεκτεθείσας περὶ τόκων
ἀρχαῶν, ἐπόμενοι δὲ, ὡς φέροντες τὸν τίτλον «Χρι-
στιανικώτατοι», τῷ κανονικῷ δικαίῳ, οἱ βασιλεῖς τῆς
Γαλλίας ἀπηγόρευσαν διὰ διαφορῶν διατάξεων τῶν πᾶσιν
συμφωνίαν τόκου ἢ τοκογλυφίαν *husure* (καὶ διὰ τῆς ἐ-
πανωμίας ταύτης ἡννόουν πάντα μέτριον ἢ ὑπέρογκον τό-
κον), ἐθεωρεῖτο ὡς ἐγκλημα, καὶ πᾶν περὶ τόκου συμβό-
λαιον ἦτον ἀκυρον ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς θεσίους καὶ ἀν-
θρωπίνους νόμους, *Pothier traité de l'usure III. n. 1*. Τὰ
λοιπὰ χριστιανικὰ ἔθνη παρδέχθησαν ἀπὸ τὴν 16 ἐκατον-
ταετηρίδα τὸν ἡμιεκατοστατικὸν τόκον τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἰς
τὴν νομοθεσίαν των· τελευταῖον δὲ μόνον 5 0/0 τὸ δὲ
περιπλέον τιμωρεῖται ὡς τοκογλυφία καὶ ποινικῶς, ὡς
θέλομεν ἰδεῖ παρακατιόν.

Ἀλλ' ἡ ἀπαγόρευσις οἰοῦντοτε τόκου εἰς τὸ ἀρχαῖον
Γαλλικὸν δίκαιον, ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐμπόδιζε πρὸς ζμίαν τοῦ
ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τὴν κυκλοφορίαν τῶν κεφα-
λαίων, διότι οἱ κεφαλαιοῦχοι μὴ θέλοντες νὰ διακινδυν-
εύωσι τὰ κεφάλαιά των χωρὶς ὠφέλειαν, (ἴδε τὰς τοιαύ-
τας ἀνέψεις τοῦ Γάλλου σχολιαστοῦ καὶ εἰς τὴν 83 Διά-
ταξιν τοῦ Αἰώντος) οὐδὲ νὰ καταδολιευθῶσι τὸν νόμον
δι' εἰκονικῶν συμβολαίων, (ἴδε ἀνωτέρω τὸν Δίδιον περὶ
τῆς καταδολεύσεως τῶν Ρώμ. τοκιστῶν, μετὰ τὸν ἀπα-
γορευτικὸν νόμον τοῦ Γενουαίου) ἐφύλαττον ταῦτα εἰς
τὰ ταμεία των νεκρῶν, ἀπ' ἐτέρου δὲ καθίστα τὴν τοκο-
γλυφίαν κινδυνοδεσπότην διότι οἱ μὴ σεβόμενοι τὸν νό-
μον, καὶ τοιοῦτοι ἦσαν ἄπειροι, ἐπενδύουν μυρίους τρόπους
πρὸς καταδολίευσιν αὐτοῦ καὶ συνεφώνουν τόκον ἐπὶ το-
σοῦτον ὑπέρογκον, ὅσον μέγας ἦτον ὁ κίνδυνος, ὃν διέτρε-
χον ἐκ τῶν ποινῶν, ἃς ὁ νόμος ἡπείλει κατὰ τῶν ἐπὶ
τόκῳ δανειζόντων.

Ἡ συντηκτικὴ τῶν Γάλλων συνέλευσις διὰ τοῦ ψηφί-
σματος τῆς (2 8βρίου 1789.) ἐπροσδιώρισε τόκον 3/100
διὰ πᾶν πολιτικὸν δάνειον, ἀποσιωπήσασα τὸ περὶ ἐμ-
πορίου καὶ ναυτικοῦ δανείου.

Προχωρούσης δὲ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἀνάγκης
τοῦ χρηματικοῦ ἐπαισθητοτέρας καταστάσεως, μετὰ παρέ-
λευσιν 4 ἐτῶν ἐξεδόθη νόμος (τὴν 11 Ἀπριλίου 1793.)
δι' οὗ ἀπηγορεύετο πᾶσα ἐξαγωγή χρημάτων ἀπὸ τὴν Γαλ-
λίαν καὶ ἀφίετο ἐλευθερία ἀπόλυτος εἰς τὰ συμβαλλόμε-
να μέρη νὰ προσδιορίζωσι τὸν τόκον, τῶσον ἐπὶ πολι-
τικῶν, ὅσον καὶ ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων εἰς 5, 10, 20,
καὶ 100 τοῖς 100 (ἴδε Μουρλὼν τόμος τρίτος σελ. 34.)
ἐν Παρισίοις 1856).

Ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσῃ τις, ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς ἐγέννηθη
εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἤλυνεν ἔτι τὸ αἷμα τοῦ καρατομη-
θέντος (τὴν 21 Ἰανουαρίου 1793) ἀγαθοῦ Βασιλέως Λου-
δοβίκου 16 τὸ σῶμα τοῦ οὐλοῦ ἐπρωτάθη ἐν πλήρει συ-
νελεύσει, νὰ διαμελισθῇ εἰς τόσα τεμάχια (24) καὶ νὰ
διανεμηθῇ εἰς τοὺς ἰσαριθμούς νομοὺς τῆς Γαλλίας· εἰς ἐ-
ποχὴν καθ' ἣν πᾶσα ἐξαγωγή χρηματικῶν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν
ἔπρεπε νὰ ἐμποδισθῇ διὰ νόμου (τοῦ ἀνωτέρου μνησθέντος)
ἐπαπειλούντος ἐξαετὴ δεσμὰ εἰς τὸν παραβάτην αὐτοῦ, ἐ-
νεκα τῶν τότε χρηματικῶν ἀνάγκων τῆς Γαλλίας (α)
θέλει πεισθῇ ἀδιστακτικῶς, ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς δὲν πρέπει
νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἢ νὰ ἐμφαρμίζεται ἐν καιρῷ εἰ-

(α) Μόνον εἰς περιστάσεις τοιαύτας καθ' ἃς ἡ τύχη
ἐστὶν ἀδηλός καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον, ἀφίενται οἱ κοινωνι-
κοὶ δεσμοὶ εἰς παραλυσίαν· ἀλλὰ καὶ τότε φροντίζουσιν
οἱ σοφοὶ νομοθέται νὰ εἰσέλθωσι σημεία τινὰ ἐπανόδοι εἰς τὴν
ἀπ' ἧς ἐξεστράπη ἡ κοινωνία ὁδόν. Ὅταν ὁ ὑπουργὸς τῆς
Ἀγγλίας Πίττ, ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ δάνειον ἐθνικὸν κατὰ
(τὸ 1805) διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου
κατὰ τῆς Γαλλίας, ἐπέτρεψε μὲν εἰς τοὺς δανειστάς νὰ
ἐγγράψωσιν εἰς τὰ βιβλία τῶν δημοσίων χρεῶν *stocks*
actions) 150. διὰ 100 μὲν οὐν πραγματικὰ ἀπὸ κατέ-

ρήνης καὶ εἰς κοινωνίας χριστιανικὰς ζώσας ὑπὸ τὸν Χρῆ-
στον καὶ σωτήριον ζυγὸν τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ εὐαγγελίου.

Ἀποδείξει δὲ ὅτι ὁ νόμος αὐτὸς ἦτον ἀσυμβίβαστος μὲ
τὸν πολιτισμὸν τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους, ὁ μετ' οὐ πολὺ
ἐπελθὼν εἰδικὸς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νόμος (τῆς
3 7βρίου 1807) καθ' ὃν ὁ τόκος τῶν χρημάτων περιορί-
ζεται εἰς 5 0/0 εἰς τὰ πολιτικὰ δάνεια καὶ 6 0/0 εἰς
ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις· πᾶσα δὲ ὑπεράνω τοῦ ποσού αὐ-
τοῦ συμφωνία ἢ λήψις τόκου, τιμωρεῖται ἀπὸ μὲν τὸν 3 §
αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ περιπλέον· κατὰ δὲ τὸν
4 § τοῦ ἰδίου νόμου εἰς τὸν συνήθως *habituellement* με-
τερχόμενον τὴν τοκογλυφίαν, καταγινώσκειται χρηματικὴ
ποινὴ μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ δανεισθέντος κεφαλαίου·
ὅταν δὲ ὑπάρχῃ αἰσχροκέρδεια καταγινώσκειται ἡ παρὰ
τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένη ποινὴ τοῦ τοιούτου
πλημμελήματος, ἥτοι ἀπὸ 1—5 ἐτῶν φυλάκις, ἄρθρον
405 τοῦ Γαλ. ποιν. νόμου καὶ ἀπὸ 5—10 ἐτῶν στέρσεως
τῶν πολιτικῶν τῶ ἐνόχου δικαιωμάτων. (ἴδε *Petit traité*
de l'usure ou Comment. dela loi douai 1840).

Τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ τῶν τόκων καὶ τῆς κα-
ταργήσεως τοῦ ἐπιτρέποντος αὐτὸν ἀορίστως νόμου, συ-
νηθίσθησαν καὶ οἱ συντάκται τοῦ Γαλλικοῦ κώδικος, τὸ
1804 οἵτινες, ἂν καὶ ῥητῶς δὲν κατήργησαν αὐτὸν ἕνεκα
τῶν περιστάσεων (καθὼς λέγει ὁ ἴδιος συγγραφεὺς) ἐ-
νεκα δηλαδὴ τῶν κυμαινόμενων εἰσέτι πνευμάτων καὶ τῆς
μήπω ἀποκατασταθείσης ἀσφαλείας καὶ τάξεως, διεδί-
λωσαν ὅμως τὴν περὶ τούτου πρόνοιαν καὶ ἐπιθυμίαν των
εἰπόντες διὰ τοῦ ἀρθ. 1907 ὁ νόμιμος τόκος ὀρίζεται
ἀπὸ τὸν νόμον· ἀλλὰ ποῖον νόμον; ἐνθ' οὐκ ὑπῆρχε
τότε τοιοῦτος; ἡννόουν ἄρα τὸν μέλλοντα εἰδικὸν περὶ
τούτου νόμον, δημοσιευθέντα 3 ἔτη μετὰ τὸν κώδικα (τὴν
3 7βρίου 1807).

Θέλοντες δὲ νὰ θέσωσι φραγμὸν τινὰ εἰς τὴν ἀρπαγὴν
τῶν τοκογλύφων, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον τοῦ νὰ ὑποχρε-
ῶνται οἱ δανεισταί, νὰ προσδιορίζωσι ἐγγράφως εἰς τὸ
συμβόλαιον τοὺς συμφωνουμένους παρ' αὐτῶν τόκους, διότι
ἤλπιζον, ὅτι ὁ φόβος τῆς δημοσιότητος, ἡ ἐγγράφος αὐτῇ
σύμβασις καταγγέλλουσα τὴν πλεονεξίαν των ἤθελεν ἐμ-
ποδίζει αὐτοὺς νὰ συμφωνῶσι ποσὰ ὑπέρογκα.

Ἐφείλον λοιπὸν νὰ ἀναφέρωσι διακεκριμένως εἰς τὸ
συμβόλαιον τὴν δανεισθεῖσαν ποσότητα τοῦ κεφαλαίου καὶ
τὸν ἐπὶ τυχῆς συμφωνούμενον τόκον, διότι ἐὰν ἐπετρέ-
πετο εἰς αὐτοὺς νὰ συγχέωσι τὸν τόκον μὲ τὸ κεφάλαιον,
ἤθελον δύνασθαι εὐκολώτερον νὰ καταδολιεύωνται τὸν νό-
μον.

Οὕτω δὲ ἡ συμφωνία τῆς ποσότητος τῶν τόκων ἐπὶ τῇ
βάσει τῆς ὁποίας ἔγινε τὸ δάνειον δὲν ἠδύνατο ν' ἀπο-
δειχθῇ οὔτε διὰ μαρτύρων οὔτε διὰ τῆς ὁμολογίας τοῦ
ὀφειλέτου, ἀλλὰ μόνον δι' ἐγγράφου, ὅπερ ὁ νόμος ἤθελε νὰ
διαμῆναι ἀπόδειξις ἀνεξάλειπτος τῆς πλεονεξίας τοῦ το-
κογλύφου, ὥστε ὁ φόβος τῆς παντοτεινῆς ταύτης βεβαι-
ώσεως τῆς ἀτιμίας του, νὰ κρατῇ αὐτὸν ἐντὸς τοῦ καθή-
κοντος.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας δι' ἄλλε-
παλλήλων ἀποφάσεων, μεταγενεστέρων τοῦ ἰδικοῦ νόμου
(τῆς 3 7βρίου 1807), τῆς 3 Μαΐου 1809, τῆς 20 Φεβ-
ρουαρίου 1810, τῆς 5 8βρίου 1813, τῆς 21 Ἰανουαρίου
1825 παρδέχθη τὴν ἀρχὴν ὅτι ἑκαστος δύναται νὰ συμ-
φωνῇ τόκον διὰ τὸ ἀπλοῦν δάνειον, διακρινὼν μόνον με-
ταξὺ νομίμου καὶ ἐκ τῆς τῶν μερῶν συμφωνίας προσδιο-
ριζομένου τόκου, τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ προσδιορίσῃσι
καὶ ὑπεράνω τοῦ νομίμου, ἀόσακις ὁ νόμος δὲν τὸ ἀπηγό-
ρευεν· ἐνταῦθα ὅμως παρατηρεῖ τις ποῖα ἀντίφασις ὑ-
πάρχει εἰς τὴν κλονουμένην ταύτην νομολογίαν, διότι ἑ-
καστος δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ, καὶ τὰ δικαστήρια ὀφεί-
λουν νὰ ἐφαρμόσωσι, τὸν ἀπαγορευτικὸν αὐτὸν νόμον τῆς
3 7βρίου 1807 ὡς ἰσχύοντα, διὰ τὸ μὴ καταργηθῆναι
διὰ μεταγενεστέρου τινός, καὶ ὡς εἰδικόν, καὶ ὡς τοιοῦτον
πικρύτερον τῶν γενικῶν τοῦ Κώδικος διατάξεων, ἐπι-
καλουμένων ῥητῶς τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπικλή-
σεως ἀόσακις ὁ νόμος δὲν τὸ ἀπαγορεύει *toutes les fois*
que la loi ne le prohiberecit pas (ἀρθ. 1907 Κώδικος).

Σύμφωνα μὲ τὴν σκεψὶν ταύτην τὸ ἐρετεῖον τοῦ Ραῦ,
διὰ τῆς ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1824 ἀποφάσεώς του ἐκέρυ-
ξε καὶ τὴν ἀπλὴν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου δωρεάν πρὸς
τὸν δανειστὴν, ὡς κεκαλυμμένη τοκογλυφία, τὴν ὁποίαν
δὲν ἐτόλμησαν ἢ συμβαλλόμενοι νὰ μνημονεύσωσιν εἰς
τὸ συμβόλαιον, καθόσον καὶ ὁ συντάκτων τοκογλυφικὰ συμ-

βαλλον, ἀλλὰ δὲν ἀνεβίβασε τὸν τόκον ὑπεράνω τῶν
5 0/0 ἐπειδὴ δὲ τὰ δάνεια ταῦτα δὲν ἐπιστρέφονταί
πλέον ἀλλ' ἀποσβέννυνται μόνον διὰ τοῦ ἐφ' ὀρισμένους ἔ-
τεσιν πληρωνομένου τόκου καὶ χρεολύτρου, ὁ ἐπὶ τῶν δα-
νειῶν αὐτῶν τόκος ἀνέβη μόλις εἰς 5 0/0.

βόλεια συμβολαιογράφος τιμωρεῖται ἀπὸ τὸν νόμον τῆς
ταξὶς τοῦ 1510 ἀπηγόρευεν εἰς πάντα συμβολαιογράφον
τοῦ νὰ δέχεται οἰονδήποτε τοκογλυφικὸν συμβόλαιον
πὶ ποινὴ παύσεως καὶ προστίμου· οἱ πλείστοι τῶν
διδασκάλων γνωματεύουσιν, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐλευθερία
ἐκ μέρους ἀναγκαζομένου ἵνα δανειζῆται ὀφειλέται, πρὸς
τὴν νὰ θεωρεῖται ὡς κεκαλυμμένη τοκογλυφία. (ἴδε
thier de l'usure N. 59).

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἀκυρωτικὸν μετέβαλεν ἀπὸ τῆς
νομολογίας (τοιαῦτα εἰσὶν τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα
ἐντίμου ἀνεξαρτησίας τῶν κατωτέρων δικαστηρίων)
τε καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δι' ἄλλων εἰκονικῶν μέ-
σων ἀγοροπωλησίας, ἐκχωρήσεως προϊόντων ἀκινήτων,
ρεῶν, κλπ. ζητήσωσιν οἱ συμβαλλόμενοι νὰ ἀπαγορευθῇ
τὴν τοκογλυφίαν, ὅταν τὰ προϊόντα ἢ τὸ διαφέρον τῆς
ζίτης τοῦ πωλουμένου πράγματος ὑπερετῇ τὸ πρὸς τὸν
νομίμου τόκου ὃν περ ὀφείλειεν ὁ δανειζόμενος, ἐὰν ἐπιβί-
νεν αὐτὸν εἰς χρήματα, ἢ ἀναφέρωσιν ἐποχὴν πωρη-
ναι τὴν συντάξεως τοῦ συμβολαίου (*Potier delu-*
re N. 29 καὶ 30) τὰ τοιαῦτα συμβόλαια, ἀνακαλυπτόμενα
κηρύττονται ἀκυρα, καὶ ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τῆς 3 7β-
ρίου 1807 (ἴδε *Chardonu 34. n. 1*, *Duoulin Ζητ. 29 n. 2*).
Ἀπόρ. Ἀκυρ. 15 Ἀπριλίου 1826, 21 Αὐγούστου 1826,
22 Ἰουνίου 1830).

Κατὰ τὴν νεωτέραν νομολογίαν, ὁ συμβολαιογράφος
ὅς τις ἐσυμβούλευσε τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ὑποδεικνύων
αὐτοῖς τὸν τύπον, δι' οὗ τὸ ἀθέμιτον τοκογλυφικὸν συμβό-
λαιον δύναται εὐκολώτερον νὰ διαφύγῃ τὰ δόγματα τῆς
δικαιοσύνης, θεωρεῖται ὡς λαβὼν μέρος εἰς τὸν δόλον καὶ
τιμωρεῖται ὡς συνεργὸς τοκογλύφος (ἴδε ἀπόφασις τοῦ
Χ. χιανρεβίλ 1828)· ἐπίσης δὲ καὶ ἡ σύζυγος, ἥτις ἀπο-
δειχθῇ, ὅτι συνεδράμα καὶ παρεστῆθη τῷ συζύγῳ αὐτῇ
εἰς πράξεις παριστανούσας χαρακτηριστικὰ ἐγκλήματος τῆς
συνήθους τοκογλυφίας, τιμωρεῖται κατὰ τὰς ποινικὰς δια-
τάξεις τοῦ ἀπὸ 3, 7βρίου 1807 νόμου ἥτοι ἐπίσης καὶ
τὸν σύζυγον αὐτῆς κατὰ τὰς περὶ συνεργῶν διατάξεις
(59, καὶ 60) τοῦ Γαλ. Ποιν. Νόμου. (Ἀπόρ. Ἀκυρ. 14
8βρίου 1826).

Διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ λόγους τὰ δικαστήρια δύναται
θεωρῆσαι πολλοὺς συναυτουργοὺς *de la perpetration*
du delit d'abitud d'usure (Ἀκυρ 8 Μαρτίου 1826)
τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐγκλήματος τῆς συνήθους τοκογλυφίας
(Ἀκολουθεῖ) Ε. Βυθιλάκης.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ.

Ἀριθ. 266.

Τὸ

Δικαστήριον τῶν ἐν Σύρῳ
Πρωτοδικῶν

Συγκείμενον ἐκ τῶν Δικαστῶν
Περικλέους Ἀλεξανδροπούλου Προ-
έδρου, Δημητρίου Σχινᾶ καὶ Ἐμ-
μανουὴλ Βιδιλάκη.

Συνεδριάσαν δημοσίως ἐν τῷ ἀ-
κροατηρίῳ τὴν 10 Μαΐου 1860,
παρόντων τούτε Εἰσαγγελεῦντος
Ἀδαμαντίου Πετρίτῃ Παρέδρου
κωλυομένων τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ
τοῦ Ἀντεισαγγελέως καὶ τοῦ Γραμ-
ματέως Νικολάου Σ. Νικολαΐδου
ἵνα δικάσῃ ἐπὶ τῆς ἐξῆς αἰτήσεως
τῆς Δεσταυνιάς Μοδικοῦ καὶ Μα-
ρουσάκης Μοδικοῦ συζύγων κατοί-
κων Μήλου παραστάντων διὰ τοῦ
πληρεξουσίου των Δικηγόρου Μί-
νωως Μπογιατζόγλου.

Ὁ πληρεξούσιος τῶν αἰτούντων
διὰ τῆς ἀπὸ 9 Μαΐου ε. ε. πρὸς τὸ
Δικαστήριον τοῦτο αἰτήσεώς του ἐ-
ξέθεσεν ὅτι ἐπειδὴ μολονότι πρὸς
πολλῶν ἐτῶν συνήλθον ἀμφότεροι
οἱ ἐντολεῖς τοὺς εἰς γάμον δὲν ἀπέ-
κτησαν οὐδὲν τέκνον, πρὸς παρη-
γορίαν δὲ τοῦ γήρατός των ἐκρι-
ναν εὖλογον νὰ οἰοθετησῶσι τὴν ὀ-
κταετὴ θυγατέρα τοῦ Ἀντωνίου

(Ἔπεται συνέχ. καὶ Δικας. Παράρτημα)

ΤΥΠΟΙΣ Ν. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ.